

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	7
ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
ความสำคัญของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย	13
นิยามศัพท์เฉพาะ	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
การจัดการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0	22
หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับไทยแลนด์ 4.0	22
การจัดการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0	28
การจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0	34
ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0	38
ความหมายของผู้นำและภาวะผู้นำ	38
บทบาทภาวะผู้นำ	42
ลักษณะภาวะผู้นำ	52
ภาวะผู้นำครู	60
ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้	70
ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0	78
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครู	116
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ	116
วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ	118
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ	129

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิจัยและพัฒนา	136
ความหมายและความสำคัญของการวิจัยและพัฒนา	138
ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา	139
ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา	140
3 วิธีดำเนินการวิจัย	149
ระยะที่ 1 ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ใน ยุคไทยแลนด์ 4.0	150
ระยะที่ 2 จัดทำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ใน ยุคไทยแลนด์ 4.0	159
ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียน รู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0	161
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	165
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบ และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู ในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	166
ตอนที่ 2 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการ จัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	200
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 11	218

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 235
ความมุ่งหมายของการวิจัย	235
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	236
วิธีการดำเนินการวิจัย	236
สรุปผลการวิจัย	238
อภิปรายผล	242
ข้อเสนอแนะ	257
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	257
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	258
บรรณานุกรม	259
ภาคผนวก	275
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	277
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	335
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	389
ภาคผนวก ง ภาพประกอบการดำเนินการวิจัย	397
ภาคผนวก จ คู่มือการใช้รูปแบบ	403
ประวัติย่อของผู้วิจัย	681

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 องค์ประกอบของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0	87
2 ตัวบ่งชี้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	91
3 ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดนวัตกรรม	95
4 ตัวบ่งชี้ทักษะการคิด	100
5 ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม	105
6 ตัวบ่งชี้การพัฒนาตนเอง	108
7 ตัวบ่งชี้การทำงานเป็นทีม	111
8 ตัวบ่งชี้การใช้สื่อเทคโนโลยี	115
9 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาภาวะผู้นำภาวะผู้นำครู	121
10 องค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ใน ยุคไทยแลนด์ 4.0	135
11 จำนวนประชากรของการวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการ จัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	154
12 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูใน การจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	154
13 องค์ประกอบหลัก และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ประถมศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0	166
14 องค์ประกอบหลัก และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ประถมศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่เพิ่มเติม โดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	171
15 องค์ประกอบหลัก และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ประถมศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	174
16 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	178

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่เป็นอยู่จริงขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	180
18 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่ควรจะเป็นขององค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	181
19 การวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	182
20 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่เป็นอยู่จริงขององค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะผู้เรียนสู่ไทยแลนด์ 4.0	183
21 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่ควรจะเป็นขององค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะผู้เรียนสู่ไทยแลนด์ 4.0	184
22 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่เป็นอยู่จริงขององค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0	185
23 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่ควรจะเป็นขององค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0	186
24 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่เป็นอยู่จริงขององค์ประกอบที่ 3 ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์	187
25 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่ควรจะเป็นขององค์ประกอบที่ 3 ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์	188

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
26 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่เป็นอยู่จริง ขององค์ประกอบที่ 4 การมีคุณธรรม จริยธรรม	189
27 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่ควรจะเป็น ขององค์ประกอบที่ 4 การมีคุณธรรม จริยธรรม	190
28 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่เป็นอยู่จริง ขององค์ประกอบที่ 5 การพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพ	191
29 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่ควรจะเป็น ขององค์ประกอบที่ 5 การพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพ	192
30 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่เป็นอยู่จริง ขององค์ประกอบที่ 6 การทำงานเป็นทีม	193
31 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่ควรจะเป็น ขององค์ประกอบที่ 6 การทำงานเป็นทีม	194
32 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่เป็นอยู่จริง ขององค์ประกอบที่ 7 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	195
33 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า สภาพที่ควรจะเป็น ขององค์ประกอบที่ 7 ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	196
34 สรุปการเรียงลำดับความสำคัญเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ เรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 11	197
35 การเรียงลำดับความสำคัญของวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ เรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 11	198
36 รายละเอียดการฝึกปฏิบัติการจริงการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ เรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0	208
37 รายละเอียดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบชุมชนวิชาชีพ (PLC) ของการพัฒนา ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0	210

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
38 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบการพัฒนารูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 โดยผู้เชี่ยวชาญ	212
39 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบการพัฒนารูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยแยกแต่ละเล่ม	213
40 ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา ก่อนการทดลองใช้รูปแบบพัฒนา	222
41 ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา หลังการทดลองใช้รูปแบบพัฒนา	223
42 ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบพัฒนา	224
43 ผลการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบสอบถาม ...	391
44 ผลการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้อง IOC ของข้อคำถาม แบบประเมินภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0	394

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	13
2 ปัจจัยที่ผู้นำต้องเกี่ยวข้องกับด้วย	39
3 แสดงผลที่เกิดขึ้นเป็นลูกโซ่โดยผู้นำ	40
4 วิธีดำเนินการวิจัย	163
5 กระบวนการรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุค ไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา	203
6 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	217
7 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเชิงลึก	399
8 การอบรมเชิงปฏิบัติการ	400
9 การอบรมเชิงปฏิบัติการ	401
10 การอบรมเชิงปฏิบัติการ	402